

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Capilli tui sicut grex caprarum, quæ apparuerunt de Galaad. Dentes tui
sicut grex ouiu[m], quæ ascenderunt de lauachro. Omnes gemellis
fœtibus & sterilis no[n] est in eis. Sicut cortex mali punici, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

RVP. IN CANT. CAN. CA. VI.

eis(inquam) optimæ, cuius est in suavitate uide-
re iam uel contemplari supernam pacem secun-
dum nomen Hie usalem, & cōtra malignos spi-
ritus in procinctu esse secundum castrorum si-
militudinem. Veruntamen o dilecta, o uera Hie
rusalem fac quod dico.

¶ Auerte oculos tuos a me, quia ipsi me
auolare fecerunt.

¶ Et tunc quando me præsentem habuisti præ-
sentia corporali, oculos tuos, oculos tam mentis
quām corporis semper in me fixos habuisti: &
nunc, quando secūdum corpus absens tibi sum,
me spiritualibus oculis iugiter contemplaris.
Auerte oculos tuos, auerte(inquā) uidelicet ita,
ut prudens & discreta sit contemplatio, sciendo
quod sim incomprehensibilis ego dilectus tuus,
ex eo quod sum deus, cuius substantiam uel na-
turam quanto quis contemplatur subtilius, can-
to ad comprehendendum insufficiens inuenitur
ut de isto quoque recte dicas: Acedet homo ad
cor altum, & exaltabitur deus. Ergo ne bonum
est hoc placitumque dilecto, propter caussam
hāc auerte oculos? Est plane bonum aliquo mo-
do, scilicet dū sic a me auertis, ut in temetipsam
cōuertas oculos tuos, id est, dum sic altissimam
diuinitatem contueris, ut reuoces ad memoriam
infirmitatem tuam infirmæ cōditionis, & opti-
me scias, quia hoc ipsum q̄ deum uides, nō tux
potentia sed diuinæ gratiæ est.

¶ Capilli tui sicut grex caprarum, que ap-
paruerunt de Galaad. Dentes tui sicut

Psalm. 63

COMMENTAR. LIB. VI. 94

grex ouiuū, quæ ascenderunt de lauachro.
Omnes gemellis sc̄tibus & sterili nō est
in eis. Sicut cortex mali punici, sic genæ
tuæ absq; occultis tuis.

Vt quid ista dilectus laudationis modulamina repetit, cum inter cætera superius eadem & eodem modo cecinerit: nisi quia duplīci honorificentia dignum est, eandem munditiam cogitationum, eandem uitæ innocentiam, eandemq; pudicitiae uerecundiam, quam prius habuisti in solitudine silentij, custodisse ad integrum in illa frequentia, cui te interesse poscebat utilitas euangelij, secundum uoluntatem dilecti pulsantis & dicentis: aperi mihi soror mea, quia caput meum plenum est rore, & cīcinni mei guttis noctium? Et de istis quidem uidelicet de capillis, dentibus atque genis, iam illic dictum est: ueruntamē de genis adhuc aliquid dicendum, quod libenter au diant amici, quo ædificantur adolescentulæ, quo delectentur filiæ Hierusalem.

In utero nos ita natura formauit, ut genua genis opposita sint. Vnde & a genis genua dicuntur. Ibi enim cohaerent sibi, & cognata sunt oculis, lachrymarum indicibus & misericordiæ. Deniq; complicatum aiunt gigai formariq; hominem, ita, ut genua sursum sint, quibus oculi formantur, ut caui fiant ac reconditi. Inde est quod homines, dum se ad genua prosterunt, statim lachrymantur. Volut enim nos natura maternum remorare uterum, ubi cōfedebamus in tenebris, antequam ueniremus ad lucem.

RUPER. IN CANT. CAN. CAP. VI.

¶ Profecto qui caussam istam diligenter attēdit, ille scienter atque rationabiliter laudat & approbat, sanctis & eruditis cogitationibus familiare esse, genua frequentius excuso deo curuare, & genas lachrymosas genibus curuis applicare, ut respiciat ac recogitet creator habitans in excel- sis, qualiter nos in utero formauerit. Vnde & illud sanctus IOB commonefacit his uerbis: Memento quæso (inquit) quod sicut lutum feceris me, & in puluerem reduces me & cætera. usq; licet hæc cæles in corde tuo, tamen scio quod uniuersorum memineris. Non paruum inuentum reperit qui istud consecutus est, ut sciēter sic exhibeat creatori, sicut reperit Propheta Micheas, cum dixit: Quid dignum offeram domino? Curuem genu deo excuso. Nec uero soli deo, ne rumetia hominibus dulcis iuisu & amabilis est huiusmodi compositio siue appositio, tantoque quisq; magis reuerendus existit, quanto frequen- tius atq; affectuosius genua curuans, genas suas uel oculos aut totum caput demiserit.

¶ Econtra capit is oculorumq; ac genarum ere- ctio nimia, multum Deo & hominibus odibilis est, magnamq; sonat uituperationem talium re- prehensio, maxime ex ore dei: Exempli gratia, cum dicit: Pro eo quod eleuatæ sunt filiæ Syon, & ambulauerunt extento collo, & nutibus ocu- lorum ibant & plaudebant, & cætera. Item: Ge- neratio cuius excelsi sunt oculi, & palpebrae al- tum subrectæ. Tu o dilecta naturam condecora- sti, quæ genastuas ad nullius uiri aspectum sub- leuare prima proposuisti, soliq; creatori mente, & corpore humilis sapienter inclinasti, duce &

Ioan. 10

Mich. 9

Esa. 3.

Prou. 30.

COMMENTARIO. LIB. VI. 95
magistro spiritu sancto, in quo dicit pater tuus
fidelis David: Venite adoremus & procidamus
& ploremus ante dominum qui fecit nos: Se-
quuntur autem te utriusq; sexus plurimi, qbus
optime placet id quod audiunt, sicut cortex ma-
li punici, ita genæ tuæ absq; occultis tuis.

¶ Sexaginta sunt reginæ & octoginta con-
cubinæ, & adolescentularum non est nu-
merus. Vna est coluba mea, perfecta mea
una est matri suæ, electa genitrici suæ.

¶ Quid est hoc dicere: nisi quod & si multæ sunt
fideles, & propter fidem, quæ per dilectionem i
eis operatur, laudabiles: nulla tamen earum tibi
similis est, sicut ueraciter prædicamus, quia nec
primam similem uisa es, nec habere sequentem:

¶ Nam reginæ recte dicuntur illæ animæ, quæ
perfectæ charitatis sunt, i eo uidelicet quod eun
dem dilectum tuum sequentes, nihil terrenū sed
ipsum solum querunt, nec propter metum ge-
hennæ, sed propter amorem uitæ æternæ pecca-
tum fugiunt, uirtutemq; amando, iniquitatem
oderunt: concubinæ uero sunt illæ, quæ sub ti-
more seruiunt, nec eius perfectionis, ut sup præ
ceptum uelint addere consilium, scilicet hoc, ut
relictis omnibus solum sequantur hunc dilectū
habentes quidem in fundamento Christum, sed
nihilominus amantes aliqua quæ huius mundi
sunt. Quid porro uolunt sibi numeri isti decem
senarius atq; octonarius: Valet ne aliquod no-
mens scripturæ huius, quod est, שיר ותנאים
hoc est, cantica cantorum, Valet utique, quia

Psal. 94.

Gal. 5.

Mat. 1.